

Gäller för: Neurointensivvårdsavdelning, Central intensivvårdsavdelning,
Verksamhet Anestesi-Operation-Intensivvård Sahlgrenska
Innehållsansvar: Tobias Ullerstam, (tobul1), Överläkare
Godkänd av: Peter Dahm, (petda5), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-12-10

Giltig till: 2027-04-23

Barn - Barn och ungdomar som närstående på CIVA och NIVA

Revideringar i denna version

250417 Uppdaterade länkar.

Syfte

Att ge stöd och vägledning för vårdpersonal i det dagliga vårdarbetet med barn och ungdomar som anhöriga.

Arbetsbeskrivning

Bakgrund

Alla verksamheter har ålagts att ta fram en lokal handlingsplan efter SU:s riktlinjer, anpassade efter sin egen verksamhet. Barn och ungdomars behov av trygghet, information, råd och stöd skall tillgodoses inom vuxenvården i samband med att en vuxen närstående har drabbats av en allvarlig sjukdom, skada eller död. Med barn avses personer upp till 18 år.

Personal som ansvarar för patient ska försäkra sig om denna har minderåriga barn, och vem som tar hand om dem nu.

Denna rutin baseras på [Barnkonventionen](#), [Barn som anhöriga enligt kap 5 paragraf 7 i hälso- och sjukvårdslagen](#) , [Barn som anhöriga, regionövergripande medicinsk riktlinje](#) .

Förbered vuxen närstående

Gör närstående uppmärksamma på barn och ungdomars behov då en vuxen i deras närhet drabbas av allvarlig sjukdom, skada eller död. Förbered dem på att barn kan reagera på olika

sätt tex, bli tysta, tillbakadragna, gråta eller visa ilska. Uppmuntra närstående att efter besöket diskutera upplevelsen av besöket.

Information till det närstående barnet

- Barn och unga har rätt till att få information på sin nivå av vårdpersonal, även läkarsamtal, med eller utan närstående.
- Beskriv enkelt om hur patientrummet och patienten ser ut.
- Ta hjälp av bilder och enkla böcker.
- Berätta vilka känslor som kan uppstå både hos barnet och den vuxna. Få barnet att berätta vad de förstår av situationen och uppmärksamma ev missförstånd.
- Låt barnet ställa frågor.
- Ge enkla ärliga svar men undvik specifika detaljer eller tidsplaner.
- Försäkra barnet om att det inte är deras fel att föräldern är sjuk eller skadad.

Inför barns möte med svårt sjuk närstående

- Informera patienten om att barnet kommer på besök.
- Patienten skall vara ren, skjorta och sängkläder skall vara rena och byt blodiga förband.
- Placera för barnet välkända saker så de är lätta att se, tex foto och teckningar.
- Avdela en person från familj/vänkrets att vara med barnet.
- Kommentera barnets närvaro på ett positivt sätt och ge beröm.
- Ge barnet en uppgift under besöket tex genom att hjälpa till med lättare omvårdnadsåtgärder eller rita en teckning till patienten.
- Om möjligt låt barnet komma upp i sängen.
- Ge gärna barnet ett gosedjur eller leksak att ta med sig hem.
- Aktiviteter utanför hemmet såsom skola och fritidsaktiviteter kan bli en frizon.

Resurser

Det finns stöd att ta hjälp av då vi vårdar patienter med minderåriga barn.

- Kurator CIVA: tel 23504/21312, NIVA: tel 22308
- Lekterapi: både barn och ungdomar är välkomna, tel: 3427893
- Sjukhuskola: tel 3427670
[Lekterapi och skola på Sahlgrenska sjukhuset, information till besökare](#)
- Sjukhuskyrkan: dagtid tel 21918, jourtid via växeln
- Randiga huset: en ideell organisation som erbjuder stöd för barn och ungdomar som mist en förälder, tel 0774-400005.
[Stöd och Vägledning för Barn i Sorg - Randiga Huset](#)

Orosanmälan

Vid oro för att barn far illa ska vårdpersonal alltid göra en orosanmälan till Socialtjänsten.

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Diskutera gärna ärendet med kollega, chef eller kurator. Ytterligare information finns på [Orosanmälan för barn](#)

Granskare/arbetsgrupp

Eva-Lena Tilly Barnansvarig intensivvårdssjuksköterska CIV A 96, An/Op/Iva område 5, SU

Linda Lejon Avdelningslärare, intensivvårdssjuksköterska NIVA, An/Op/Iva område 5, SU

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Neurointensivvårdsavdelning, Central intensivvårdsavdelning, Verksamhet Anestesi-Operation-Intensivvård Sahlgrenska

Innehållsansvar: Tobias Ullerstam, (tobul1), Överläkare

Godkänd av: Peter Dahm, (petda5), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-1297

Version: 10.0

Giltig från: 2025-12-10

Giltig till: 2027-04-23